

PS-KNPS.431.7.7.2015.MB

Sprawozdanie z kontroli

W związku ze skargą [REDAKTOWANE] w sprawie nieprawidłowości w działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu związanych z wykonywaniem przez organ zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych w zakresie świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów, w dniu 2 czerwca 2015 roku, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014r., poz. 567), zespół kontrolny w składzie: Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Beethovena 1-2, 58-300 Wałbrzych.

Celem przeprowadzonego postępowania kontrolnego była ocena zasadności złożonej skargi.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w zakresie prowadzonego postępowania w sprawie [REDAKTOWANE]

Prezydent Miasta Wałbrzycha wydał następujące upoważnienia, na podstawie których prowadzone było przedmiotowe postępowanie:

1. Zarządzeniem Nr 768/2011 z dnia 27 czerwca 2011 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992) upoważnił Panią Grażynę Urbańską – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
2. Zarządzeniem Nr 767/2011 z dnia 27 czerwca 2011 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992) upoważnił Pana Krzysztofa Czaję – Z-cę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
3. Zarządzeniem Nr 1139/2013 z dnia 2 września 2013 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.) upoważnił Pana Tomasza Szatoń – Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

4. Zarządzeniem Nr 1138/2013 z dnia 2 września 2013 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992) upoważnił Panią Małgorzatę Staniewską – Z-cę Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

5. Zarządzeniem Nr 448/2014 z dnia 15 maja 2014 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., Nr 567) upoważnił Pana Tomasza Szatoń - Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

6. Zarządzeniem Nr 447/2014 z dnia 15 maja 2014 roku na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., Nr 567) upoważnił Panią Małgorzatę Staniewską – Z-cę Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu do prowadzenia postępowań dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

Ilekoć poniżej jest mowa o:

- ustawie o świadczeniach rodzinnych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 roku – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3);
- ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 30 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych – Tomasz Szatoń;

Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych – Małgorzata Staniewska.

Ustalenia zespołu kontrolnego.

Dnia 1 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548). Największą wprowadzoną zmianą było rozdzielenie zasad przyznawania świadczenia osobom opiekującym się dziećmi oraz innymi niepełnosprawnymi członkami rodziny. Zmiany wprowadziły modyfikacje zasad przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego oraz wyodrębniły beneficjentów, którym można przyznać nowo utworzone świadczenie - specjalny zasiłek opiekuńczy.

Jednocześnie w art. 11 ust. 1 i 3 wymienionej ustawy ustawodawca wskazał, iż osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują prawo do tego świadczenia do dnia 30 czerwca 2013 roku, jeżeli spełniają warunki określone w przepisach dotychczasowych. Wydane decyzje o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasają z mocy prawa po upływie powyższego terminu.

Organy właściwe w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy miały obowiązek poinformowania osób otrzymujących świadczenia pielęgnacyjne o wygaśnięciu z mocy prawa decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i warunkach nabywania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego i świadczenia pielęgnacyjnego obowiązujących od dnia wejścia w życie nowelizacji z dnia 7 grudnia 2012 roku.

Jak wskazano powyżej ustawodawca pozbawił praw słusznie nabytych wszystkich mających przyznane świadczenie pielęgnacyjne.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 roku (K27/13) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 11 ust. 1 i 3 nowelizacji ustawy jest niezgodny z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.).

Zaskarżone do TK przepisy przewidywały, że osoby które otrzymywały świadczenie pielęgnacyjne na podstawie decyzji wydanych przed dniem 1 stycznia 2013 roku zachowały prawo do tego świadczenia jedynie do 30 czerwca 2013 roku. Jeżeli więc opiekun osoby niepełnosprawnej nie spełnił nowych obowiązujących od dnia 1 stycznia 2013 roku przesłanek otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego – dotychczasowe uprawnienie wygasło z mocy prawa.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że pozbawienie tych osób świadczeń otrzymywanych w przypadku rezygnacji z pracy zarobkowej w celu zapewnienia opieki niepełnosprawnemu członkowi rodziny jest niezgodne z wynikającą z Konstytucji RP zasadą ochrony praw nabytych oraz zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. W orzeczeniu wskazał, iż w obowiązujących przepisach nie została przewidziana żadna procedura ani wskazany organ władzy publicznej właściwy do orzekania o ewentualnym „przywróceniu” prawa do tego świadczenia. Zrealizowanie wyroku Trybunału wymagało zmiany prawa. Sam wyrok, ani nie tworzył roszczeń o wypłatę utraconych korzyści za okres po 30 czerwca 2013 roku, ani nie dawał podstaw do ubiegania się o nowe świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy.

W wyniku realizacji wyroku TK została wydana ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Ponadto Wyrokiem z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że:

- art. 16a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 69 Konstytucji,
- art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w zakresie w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Odnosząc się do skutków ww. rozstrzygnięcia dotyczącego art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku orzekł o częściowej niekonstytucyjności wprowadzenia do ustawy o świadczeniach rodzinnych kryterium wieku powstania niepełnosprawności, jako przesłanki uzależniającej uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego. Ponadto wskazał, że:

- wyrok nie oznacza usunięcia tego kryterium z ustawy,
- nie stanowi również podstawy do uchylecia decyzji, które już przyznały prawo do świadczenia pielęgnacyjnego,

- nie kreuje nowego prawa do żądania świadczenia przez opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność ich podopiecznych powstała już po okresie dzieciństwa.

Mając powyższe na uwadze w toku postępowania kontrolnego w sprawie [REDAKTOWANE] stwierdzono, co następuje:

Decyzją Nr MOPS.DŚR.4322/4108s/2011 z dnia 27.04.12 r. [REDAKTOWANE] nabył prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad niepełnosprawną matką. Świadczenie to w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku, wygasło z mocy prawa z dniem 30 czerwca 2013 roku.

Strona postępowania została w sposób prawidłowy poinformowana o warunkach nabywania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego i świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach. Dnia 11.06.13 r. złożyła w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od dnia 1.07.13 r. W dniu 13.06.13 r. z upoważnienia Prezydenta Miasta Wałbrzycha, wydano decyzję Nr MOPS.DŚR.4322/4250s/2012 odmawiającą Stronie od dnia 1 lipca 2013 roku prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad matką.

(dowód: akta kontroli, str. 41-42)

Powodem wydania decyzji odmownej był fakt powstania niepełnosprawności matki po ukończeniu 18 lub 25 roku życia. Zgodnie z zapisem art.17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych – świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

W dniu 03.07.13 r. Strona odwołała się od ww. decyzji do organu II instancji.

(dowód: akta kontroli, str. 43-53)

Decyzją z dnia 25.07.13 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Wałbrzychu utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji.

(dowód: akta kontroli, str.55-57)

Stanowisko organu I i II instancji zostało następnie potwierdzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, który Wyrokiem z dnia 19.12.13 r. (sygn. akt IV SA/Wr 625/13) oddalił skargę [REDAKTOWANE]

(dowód: akta kontroli, str.59-73)

Dnia 3.07.13 r. [REDAKTOWANE] złożył w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, z upoważnienia Prezydenta Miasta Wałbrzycha, Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wydał decyzję nr MOPS.DŚR.4326.4250/szo/2012 z dnia 16.09.13 r. przyznającą specjalny zasiłek opiekuńczy na okres od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2013 r. Od powyższej decyzji Strona nie złożyła odwołania do organu II instancji. Decyzja została zrealizowana.

Następnie 25.09.13 r. [REDAKTOWANE] ponownie złożył wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji nr MOPS.DŚR.4326/1292szo/2013 z dnia 23.10.13 r. przyznającej specjalny zasiłek opiekuńczy na okres od 1 listopada 2013 r. do 31 października 2014 r. Od powyższej decyzji Strona nie wniosła odwołania do SKO. Na wniosek Strony ww. decyzja została uchylona z dniem 12.09.14 r. (decyzją nr MOPS.DŚR.4326/1292/szo/1/2013 z dnia 25.09.14 r.). Od powyższej decyzji Strona nie wniosła odwołania do organu II instancji. Decyzje zostały zrealizowane.

Dnia 12.09.14 r. [REDAKTOWANE] złożył wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekunów. Decyzją Nr MOPS.DŚR.4327/253zdo/2013 z dnia 30.09.14 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, z upoważnienia Prezydenta Miasta Wałbrzycha, Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wydał decyzję przyznającą zasiłek dla opiekuna z tytułu opieki nad matką na okres od 12 września 2014 r. – bezterminowo. Od powyższej decyzji Strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W dniu 17.11.14 r. Strona złożyła w siedzibie Ośrodka pismo zatytułowane „Wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wraz z warunkowym wnioskiem o uchylenie decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

(dowód: akta kontroli, str.75-77)

W sentencji wniosku wniosła w punkcie 1 o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie nr MOPS.DŚR.4322/4250s/2012, w której została wydana decyzja administracyjna z dnia 13.06.13 r. o odmowie przyznania od dnia 1.07.13 r. prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W punkcie 2 wniosku zawarła warunkowe żądanie, aby w przypadku przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od 1.07.13 r.:

a) uchylić decyzję ostateczną przyznającą prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego nr MOPS.DŚR.4326/4250szo/2012 z dnia 16.09.13 r.;

b) uchylić decyzję ostateczną przyznającą prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego nr MOPS.DŚR.4326/1292szo/2013 z dnia 23.10.13 r.;

c) uchylić decyzję ostateczną przyznającą prawo do zasiłku dla opiekuna nr MOPS.DŚR.4327/253zdo/2013 z dnia 30.09.14 r.

W końcowej części sentencji wniosku ponownie zaznaczyła, iż nie wnosi wniosku z pkt 2a, 2b, 2c w przypadku innym niż wydanie decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W uzasadnieniu ww. wniosku ponownie uszczegółowiła charakter swego żądania z pkt. 2 a, b i c wyjaśniając, że: „wnioskuje o uchylenie wskazanych decyzji jedynie w przypadku jednoczesnego przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego tak aby prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego czy zasiłku dla opiekuna nie stanowiło jedynej negatywnej przesłanki do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego”.

(dowód: akta kontroli, str.77)

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wynika:

„Ponieważ [REDAKTOR] wyraźnie wskazał żądanie, aby procesować nad pkt. 2 Jego wniosku tylko i wyłącznie w przypadku jednoczesnego przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, to tut. Organ nie podejmował czynności w zakresie pkt. 2 stosując się literalnie do żądania strony”.

(dowód: akta kontroli, str.31)

Postanowieniem z dnia 21.11.14 r. odmówiono wznowienia postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli, str.79-80)

Na powyższe postanowienie Strona złożyła zażalenie do SKO w dniu 04.12.14 r.

(dowód: akta kontroli, str.81-86)

Analizując powyższe zażalenie Ośrodek dokonał, w trybie autokorekty ustalenia, że organem właściwym do rozpatrywania wniosku Strony z dnia 17.11.14 r., w części dotyczącej wznowienia postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego jest na mocy art. 150 k.p.a. - SKO, które to wydało w tej sprawie decyzję jako ostatnia instancja.

W związku z powyższym MOPS przekazał do SKO zażalenie Strony, dodatkowo wnosząc o stwierdzenie nieważności wydanego mylnie postanowienia z dnia 21.11.14 r. Przekazanie nastąpiło pismem z dnia 10.12.14 r., o czym Strona została poinformowana.

(dowód: akta kontroli, str. 87-89)

W dniu 16.12.14 r. SKO uchyliło postanowienie Ośrodka z dnia 21.11.14 r. i wznowiło postępowanie we wnioskowanej sprawie.

(dowód: akta kontroli, str. 91-97)

W dniu 8.12.14 r. MOPS zwrócił się do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z zapytaniem o sposób interpretacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21.10.14 r. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Odpowiedź na złożone zapytanie wpłynęła w dniu 13.01.15 r. Stanowisko Ministerstwa potwierdziło przyjęty tok postępowania przez pracowników MOPS.

(dowód: akta kontroli, str. 99-102)

W dniu 19.12.14 r. Strona złożyła, zarówno w MOPS, jak i w SKO, pismo zatytułowane „Uzupełnienie wniosku z dnia 17.11.2014 r. o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wraz z warunkowym wnioskiem o uchylenie decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna”.

(dowód: akta kontroli, str.105-106)

W piśmie, ze względu na fakt, że wniosek z dnia 17.11.14 r. w części dotyczącej wznowienia postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego winien zostać rozpatrzony przez SKO, natomiast w pozostałym zakresie przez MOPS, Strona prosi o współpracę pomiędzy organami.

Dodatkowo w treści pisma „podtrzymuje, że wnioskuję o uchylenie wskazanych decyzji jedynie w przypadku (wykazanych we wniosku z 17.11.2014 r. w punktach 2a, 2b i 2c) jednoczesnego przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, tak aby prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego czy zasiłku dla opiekuna nie stanowiło jedynej negatywnej przesłanki do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Innymi słowy, gdyby z jakichś względów SKO w Wałbrzychu podjęło ponownie negatywną decyzję o przyznaniu mi prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, np. ponownie powołując się na art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, wówczas nie wnoszę o uchylenie decyzji z punktu 2a, 2b i 2c (wtedy w zakresie tych punktów wycofuję swój wniosek”.

(dowód: akta kontroli, str.106)

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wynika:

„Ponowne stanowisko [redacted] identyczne z żądaniem zawartym we wniosku z 17.11.2014 r. uniemożliwiło tut. Organowi procedowanie nad pkt. 2 ww. wniosku, gdyż Skarżący ponownie zaakcentował i podtrzymał swoją wolę wycofania ww. wniosku w zakresie pkt. 2. w przypadku uzyskania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego”.

(dowód: akta kontroli, str.33)

Organ II instancji po wznowieniu postępowania wydał w dniu 12.01.15 r. decyzję odmawiającą uchylenia ostatecznej decyzji z dnia 25.07.13 r., o odmowie przyznania Stronie od 1.07.13 r. prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli, str.107-109)

Od powyższej decyzji Strona złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, o czym nie poinformowała pracowników MOPS.

W uzasadnieniu decyzji organ II instancji wskazał, że pierwotna decyzja nie może zostać uchylona, ponieważ w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego o sygn. akt: K 38/13 (w części 8. Skutki wyroku) wskazano, że „skutkiem wejścia w życie niniejszego wyroku nie jest ani uchylenie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, ani uchylenie decyzji przyznających świadczenia, ani wykreowanie "prawa" do żądania świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność podopiecznych nie powstała w okresie dzieciństwa. Trybunał Konstytucyjny orzekł ostatecznie o niekonstytucyjności jedynie części normy wynikającej z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, zalecając ustawodawcy jedynie poprawienie stanu prawnego”.

Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych wyjaśnił:

„Ponieważ ww. decyzją SKO świadczenie pielęgnacyjne nie zostało Stronie przyznane, a posiadane prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego czy zasiłku dla opiekuna, nie stanowiło w myśl ww. decyzji SKO jedynej negatywnej przesłanki do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego tut. Organ był związany żądaniem Skarżącego zawartym we wniosku z 17.11.2014 r. zawartym w sentencji wniosku – brzmiącym cyt. w innym przypadku niż wydanie decyzji przyznającej mi prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie wnoszę wniosku z punktu 2a, 2b i 2c. Tut. Organ zastosował się wprost do żądania strony – rezygnacji z wniesienia wniosku z punktu 2a, 2b i 2c”.

(dowód: akta kontroli, str.35)

Ponadto zaznaczyć należy, że organ I instancji nie posiadał żadnej wiedzy, czy [redacted] skorzystał z przysługującego mu prawa do złożenia w SKO wniosku o ponowne

przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego od 1 listopada 2013 r. do 11 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli, str. 199)

- postanowienie nr MOPS.DŚR/4326/253zdo/P/2013 o zawieszeniu postępowania w sprawie uchylenia decyzji ostatecznej nr MOPS.DŚR/4326/1292/szo/2013 z dnia 30.09.14 r. przyznającej prawo do zasiłku dla opiekuna (ww. postanowienie zawierało omyłki pisarskie, które zostały sprostowane postanowieniem nr MOPS.DŚR.4327/253/zdo/P2/2013 z dnia 21.05.15 r.)

(dowód: akta kontroli, str. 201-206)

Podsumowanie

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Dział Świadczeń Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, stosownie do dyspozycji art. 133 k.p.a., przekazał do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu odwołania od decyzji:

- nr MOPS.DŚR.4327/253ZDO/U/2013 z dnia 29.04.15 r. w sprawie odmowy uchylenia prawa do zasiłku dla opiekuna;
- nr MOPS.DŚR.4322/322/3236SP/2014 z dnia 20.04.15 r. w sprawie odmowy przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

W chwili obecnej zgodnie z przepisami k.p.a. w powyższych sprawach toczy się postępowanie przed organem II instancji. Jako, że istotą postępowania odwoławczego jest ponowne, powtórne merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej i wydanie odpowiednich decyzji, o których mowa w art. 138 § 1 i 2 k.p.a., Wojewoda Dolnośląski nie jest organem właściwym do zajmowania stanowiska w tym zakresie. Kompetencja spoczywa na Samorządowym Kolegium Odwoławczym.

W ocenie organu kontrolnego działania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w zakresie rozpatrywania:

- pisma zatytułowanego „wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wraz z warunkowym wnioskiem o uchylenie decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna” z dnia 17.11.14 r.
 - pisma zatytułowanego „uzupełnienie wniosku z dnia 17.11.14 r. o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wraz z warunkowym wnioskiem o uchylenie decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna” z dnia 19.12.14 r.
- zostały podjęte zgodnie z oczekiwaniami Strony.

każdorazowo w swoich pismach podkreślał, iż „wnioskuję o uchylenie wskazanych decyzji jedynie w przypadku jednoczesnego przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego”.

Mając na uwadze, że Samorządowe Kolegium Odwoławcze nie przyznało Stronie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego organ I instancji był związany żądaniem Strony. Dodatkowo, w celu dokładnego określenia żądań wystosował do Strony pisemne zapytanie, czy w świetle aktualnych niekorzystnych dla niej rozstrzygnięć organu II instancji, w dalszym ciągu podtrzymuje swoje żądania dotyczące uchylenia decyzji w sprawie specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna. W odpowiedzi Strona złożyła wniosek o zawieszenie dalszego postępowania w ww. sprawach. Przychylając się do prośby – 30 kwietnia 2015 r. zostały wydane stosowne postanowienia.

W prowadzonym postępowaniu organ kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. Nr 15.

rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją SKO z dnia 12.01.15 r. Ani Strona, ani organ II instancji nie poinformował Ośrodka, że ww. decyzja nie jest prawomocna. Dopiero ponowna decyzja SKO z dnia 02.03.15 r. (data wpływu 17.03.15 r.) w ww. sprawie potwierdziła, że Strona nie zgodziła się z poprzednią decyzją SKO z dnia 12.01.15 r.”

(dowód: akta kontroli, str.111-123)

Decyzja SKO w Wałbrzychu z dnia 2.03.15 r. utrzymała zaskarżoną decyzję SKO z dnia 12.01.15 r. w mocy. Z powyższych faktów wynika jednoznacznie, że dopiero z dniem 17.03.15 r. (tj. z dniem otrzymania decyzji SKO) MOPS uzyskał wiedzę o tym, że rozstrzygnięcie SKO z dnia 12.01.15 r. nie jest ostateczne, a sprawa dalej jest procedowana przez SKO. W dniu 17.04.15 r. Strona złożyła do WSA we Wrocławiu skargę na decyzję SKO z dnia 2.03.15 r.

Wobec niekorzystnych rozstrzygnięć organu II instancji, [REDAKTOWANE] w dniu 1.04.15 r. złożył wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od 1.04.15 r.

(dowód: akta kontroli, str. 125-140)

Decyzją nr MOPS.DŚR.4322/322/3236SP/2014 z dnia 20.04.15 r. odmówiono przyznania świadczenia.

(dowód: akta kontroli, str.141-143)

Również 1.04.15 r. [REDAKTOWANE] złożył ponowny wniosek o uchylenie od dnia 1.04.15 r. przyznanego Stronie prawa do zasiłku dla opiekuna.

(dowód: akta kontroli, str.145-146)

W dniu 22.04.15 r. Strona wniosła o zawieszenie postępowania administracyjnego w sprawie uchylenia - prawa do zasiłku dla opiekuna prowadzonego na wniosek z dnia 1.04.15 r., a następnie 28.04.15 r. wycofała złożony wniosek. W związku z powyższym MOPS wydał w dniu 29.04.15 r. decyzję nr MOPS.DŚR.4327/253ZDO/U/2013 odmawiającą uchylenia prawa do zasiłku dla opiekuna, uznając odebranie prawa do zasiłku dla opiekuna jako sprzeczne ze słusznym interesem Strony wobec nie przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli, str.147)

W dniu 4.05.15 r. Strona odwołała się do SKO, zarówno od decyzji I instancji odmawiającej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, jak i od decyzji odmawiającej uchylenia prawa do zasiłku dla opiekuna.

(dowód: akta kontroli, str.149-164)

W dniu 11.05.15 r. przekazano odwołania wraz z aktami spraw do SKO. W chwili obecnej postępowania toczą się przed organem II instancji.

(dowód: akta kontroli, str. 165-172)

W związku z wydaną przez organ II instancji niekorzystną dla Strony decyzją, Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych w dniu 26.03.15 r. zwrócił się pisemnie do [REDAKTOWANE] z zapytaniem, czy w świetle aktualnych rozstrzygnięć SKO nadal podtrzymuje swoje żądania zawarte we wniosku z dnia 17.11.14 r., dotyczące uchylenia decyzji przyznających prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna. Poinformowano również o możliwości wynikającej z art.10 k.p.a. zapoznania się z aktami sprawy oraz możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów.

(dowód: akta kontroli, str. 173-174)

W odpowiedzi w dniu 1.04.15 r. Strona złożyła wniosek o zawieszenie dalszego postępowania administracyjnego w sprawie uchylenia ww. świadczeń.

(dowód: akta kontroli, str.175-182)

Zgodnie z wnioskiem Strony dnia 30.04.15 r. Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych, z upoważnienia Prezydenta Miasta Wałbrzycha wydał:

- postanowienie Nr MOPS.DŚR/4326/4250/szo/P/2012 o zawieszeniu postępowania w sprawie uchylenia decyzji ostatecznej nr MOPS.DŚR/4326/4250/szo/20132 z dnia 16.09.13 r. przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli, str.197)

- postanowienie nr MOPS.DŚR/4326/1292/szo/P/2013 o zawieszeniu postępowania w sprawie uchylenia decyzji ostatecznej nr MOPS.DŚR/4326/1292/szo/2013 z dnia 23.10.13 r.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) informuję, że kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Marta Kopytowska
DYREKTOR WYDZIAŁU
Pomocy Społecznej

.....
(Podpis kierownika jednostki kontrolującej)

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Olszewska
Ewa Olszewska

wz. DYREKTORA WYDZIAŁU

Dorota Grzybowska
Dorota Grzybowska
Z-ca DYREKTORA

